

Regionkontor sør

U.off § 13 offl.jf
forvaltningsloven §

. § 13

Deres ref:

Vår ref:
201213167-14

Dato:
16.10.2012

INFOFLYTUTVALGETS RAPPORT - HØRINGSUTTALELSE FRA RINGERIKE FENGSEL

Vi viser til epost 28.06.2012 fra region sør vedlagt vedlagt brev 27.06.2012 fra Justisdepartementet og Infoflytutvalgets rapport 15.05.2012.

Innledningsvis bemerkes at Infoflytutvalgets rapport er grundig og omfattende. Vi velger å kommentere enkelte punkter:

Pkt 8.1 Infoflyt må forankres i et klart hjemmelsgrunnlag

Vi støtter utvalgets standpunkt om at nytt regelverk må klargjøre i hvilken utstrekning kriminalomsorgen skal forebygge straffbare handlinger, herunder i samarbeid med politiet, og at Infoflytordningen forankres i lov.

Vi støtter også forslaget om at Infoflyt tas inn i straffegjennomføringsloven med egen formålsbestemmelse, hjemmel for utlevering av opplysninger til politiet og bestemmelser med henvisning til politiregisterloven.

Utvalget foreslår at Justisdepartementet skal være klageorgan for avgjørelser truffet av Ksf jf forskriften § 14 og pkt 8.1.3. Vi forstår det slik at verken lokalt eller regionalt nivå skal ha kompetanse til å avgjøre for eksempel begjæringer om innsyn. Vi slutter oss til forslaget. Det er viktig med samordning, det er relativt få innsatte som er registrert som Info-flyt, og det er gjerne innsatte med lange dommer som har sonet i flere anstalter. Det kan være uheldig dersom hver enkelt lokal enhet har forskjellig syn på innsynsproblematikken. Det kan dessuten få uheldige konsekvenser dersom et lokalt fengsel eller region skal fatte beslutning om innsyn i dokumenter utstedt av et annet lokalt fengsel eller annen region. Rettssikkerhetsmessige hensyn taler for at beslutningskompetansen i Infoflytsaker flyttes til Ksf/Justisdepartementet.

Pkt 8.1.5 Innsyn i domstolsbehandling – tvistemålsloven § 22-3

Det er en svakhet i utvalgets rapport at de ikke har vurdert nærmere behovet for endringer i innsynsreglene i (lov 17.juni 2005 nr 90) tvistemålsloven § 22-3.

Kriminalomsorgen region sør

Postadresse:
Dokumentsen-
ter
Postboks 694
4305 Sandnes

Besøkadresse:
Justisveien 30

Telefon: 32 11 34 00
Telefaks: 32 11 35 90

Org.nr: 976 733 754

Saksbehandler:
Marit Rossehaug

E-post: postmottak.ringerike-
fengsel@kriminalomsorg.no

I likhet med utvalget mener vi at det kan være fare for at politiet unnlater å gi viktig informasjon til kriminalomsorgen fordi de er redd for kompromittering. Dette er i såfall svært uheldig. Det må imidlertid legges til grunn at ansatte i Kriminalomsorgen er i stand til å håndtere fortrolig informasjon på en adekvat måte.

Innsettelse i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå vil ofte bygge på opplysninger som av sikkerhetsmessige grunner er unntatt partsinnsyn. Langvarig opphold i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå vil ofte resultere i at innsatte går til sivil søksmål for å få vedtak om innsettelse opphevet.

En sentral avgjørelse er Høyesteretts dom av 25.10.2006 dok nr 2006 - 1817-A – Rt 2006 side 1300. Saken gjaldt prøving av vedtak om plassering av en innsatt i fengselsavdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå. Det sentrale spørsmål knyttet seg til domstolenes prøving av forvaltningsvedtak i tilfeller der vesentlige deler av grunnlaget for vedtaket har vært holdt hemmelig for den innsatte og dennes advokat, jf strgjfl. § 7 bokstav c og d, og også for domstolene etter dagjeldende tv.m. § 204 nr 2 ved sak om prøving av vedtakets lovlighet.

Vi kjenner ikke til om tilsvarende problemstilling ikke prøvd for høyere rettsinstans etter gjeldende tvilstemålslov.

8.1.8 Lovhjemmelen bør tilpasses politiregisterloven

Vi registrer at utvalget er enstemmig, men at det foreligger en lovteknisk dissens.

Det er uheldig at man tar utgangspunkt i en lov hvor høringen ikke er avsluttet.

I forhold til spørsmålet om ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å håndtere saker om Info-flyt, bemerkes at noe kan styres ved at Info-flyt-registrerte innsatte plasseres i de største fengslene hvor kompetansen er størst.

8.2 Saksbehandling

8.2.1. Kompetanse, tillit og samarbeidsfora

Utvalget skriver at det må sikres at Kriminalomsorgen først forelegger innsynsbegjæringer for politiet, og det vises til utkast til § 5. Det må avklares hvilket nivå i politiet som skal ha innsynsbegjæringen.

Streng tilgangsstyring, sikker informasjonsutveksling og færrest mulige nivåer

Vi opplever ikke at det er Kriminalomsorgen region sør som er flaskehals i forhold til saksbehandlingstiden.

Vi stiller oss spørsmål ved utvalgets forslag om at Info-flytinformasjon i utgangspunktet skjermes for regionen. Det er regionen som behandler saker både i første instans og klageinstans, og i enkelte saker gir innstilling til Kriminalomsorgens sentrale forvaltning.

Det er for øvrig region sør som beslutter egnet soningssted ved innsettelse varetekt/dom jf strgjfl § 6 annet ledd. Det vil derfor være svært uheldig om de ikke samtidig besitter informasjon til å ivareta sikkerheten.

Utvalgets begrunnelse er å øke tilliten til at sensitiv informasjon kun brukes til det formål de er utlevert for. Vi kan vanskelig følge resonnetet.

Vi er enig i at det bør komme et eget saksbehandlingsverktøy og at det må gis nødvendig opplæring. Det bør øremerkes midler til dette arbeidet i kriminalomsorgen.

Flagget i Kompis

Utvalget mener at flagging bør erstattes med et system der bare de autoriserte ansatte vet at det er opplysninger om en innsatt som har særlig grad av beskyttelsesinteresse og som ikke skal fremgå av Kompis. Samtidig må det markeres i merknadsfeltet at ledelsen ved det enkelte fengsel kontaktes før det treffes vedtak om permisjoner, soningsprogresjon mv. Utvalget mener at informasjonen må gjøres mest mulig nøytral av hensyn til at kun autoriserte ansatte skal kjenne til at det dreier seg om sensitiv informasjon.

Bakgrunnen for utvalgets forslag er tilbakemeldinger fra politiet som viser at "flagging" i seg selv svekker tillit fra politiets side til at kriminalomsorgen behandler opplysningene med tilstrekkelig konfidensialitet.

Det forhold at en innsatt er "flagget", indikerer at det foreligger opplysninger om vedkommende som ikke skal tilflyte "enhver". Er en innsatt registrert som Info-flyt, er det også gjerne gitt instruksjoner om at kontrollen skal være mer intensiv bl.a. for eksempel kontroll av telefonsamtaler, brevkontroll, akutt fremstilling, visitasjon osv. Det er mange som for eksempel er involvert i telefonavlytting, og de må på en enkel måte vite hvem som skal avlyttes særlige nøye. Innsatte som er Info-flyt-registrert vil ofte også tilhøre den kategori hvor alle beslutninger skal skje etter en "særdeles nøye" vurdering, jfr. retningslinjene til straffegjennomføringsloven pkt 1.8.

Det er langt flere som skal vurderes etter pkt 1.8 enn de som er Infoflytregistrert.

Vi mener det er hensiktsmessig at innsatt som er registrert som Info-flyt, flagges tydelig i Kompis slik som nå.

Sjansen for at noe glipper, vil ellers være stor.

Kompetanse

Vi er enig i at det bør utarbeides en egen opplæringspakke for behandling av sensitiv opplysninger.

Det er også viktig at det er tilstrekkelig mange på lokalt nivå som er klarert for Info-flyt.

Forpliktende samarbeidsgruppe

Vi har ingen merknader til forslaget.

Internt i anstalten er det imidlertid viktig at med en gruppe som er tverrfaglig sammensatt som møtes jevnlig for oppdatering av risikoinnsatte. Ved Ringerike fengsel har det "sikkerhetsmøte" en gang pr uke.

8.2.2. Hvem kan registreres, kvalitet på opplysninger og bruken i en risikovurdering

Det er viktig at kvaliteten på opplysningene er god, og at kildene er tilstrekkelig vurdert og pålitelig.

Opplysninger som for eksempel i forbindelse med etterforskningen blir karakterisert som Inflyttopplysning/sensitiv informasjon, og som senere fremgår av rettskraftig dom må nedgraderes.

8.2.3 Samarbeid internt i kriminalomsorgen

8.2.4 Internasjonalt samarbeid

Det er svært viktig at det igangsettes internasjonalt samarbeid med sikte på informasjon om utenlandske innsatte. Ca 50 % av de innsatte er utenlandske statsborgere representert fra ca 30 ulike nasjoner. Innsatte fra de Baltiske stater er overrepresentert. Vi vet svært lite om bakgrunnen, og det antas at flere av dem representerer store sikkerhetsmessige utfordringer.

Annet:

”Risikovurderingsgruppe”

Vi mener det bør nedsettes et ”sikkerhetsutvalg” i hver enhet og at dette bør være tverrfaglig sammensatt og inneha juridisk kompetanse. Alle diskusjoner om registrering i Inflyt, ajourføring av risikovurderinger samt vurderinger av om innsatte skal avregistreres, kan da normalt legges til dette utvalget, som bør ha jevntlige møter. Opplysninger som er gradert i henhold til sikkerhetsloven eller beskyttelsesinstruksen, må imidlertid håndteres av autoriserte tilsatte.

Varetektsinnsatte og informasjon om nyinnsatte – straffeutskrift

Tilstrekkelig informasjon om innsatte er svært viktig. Ved mottak av nyinnsatte varetektsinnsatte er ofte bakgrunnen om dem svært mangelfull. Varetektskjennelse inneholder ofte svært lite informasjon om varetektsgrunnlaget, og historisk informasjon mangler totalt. Vi foreslår at politiet automatisk pålegges å fremlegge straffeutskrift for kriminalomsorgen som registreres i Doculive.

Håkon Melvold

Fengselsleder

Marit Rossehaug
underdirektør